

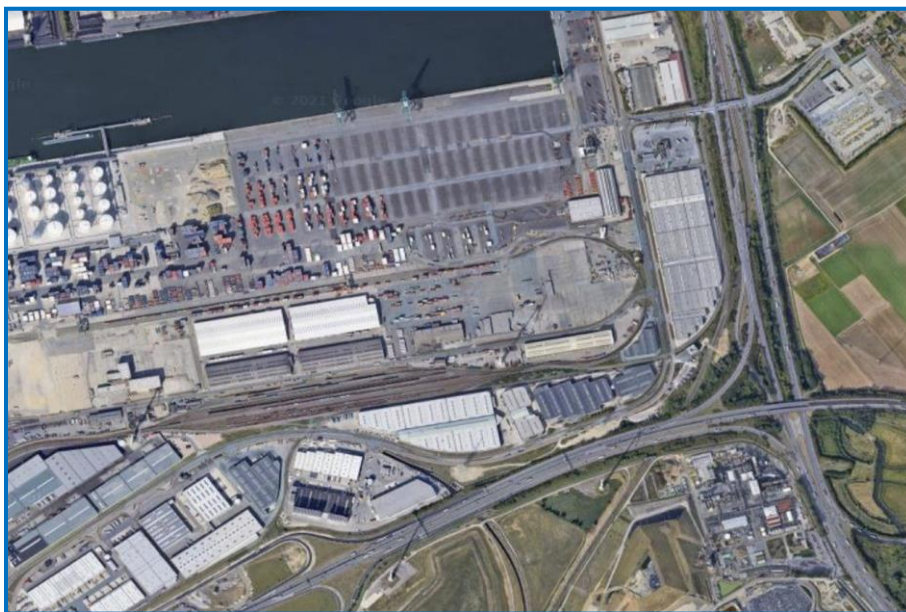
ARCHEOLOGIE • BOUWHISTORIE

ARCHEOLOGIENOTA: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

ANTWERPEN, ANTWERPSEBAAN

A. DEVROE & D. KEIJERS
MEI 2021

COLOFON

Project

Archeologienota – Antwerpen, Antwerpsebaan

Opdrachtgever

Chemicals Terminal NV
Antwerpse Baan 710
2040 Antwerpen

Opdrachtnemer

Annika Devroe Archeologie & Bouwhistorie bv
Langeneikenstraat 3
3582 Koersel
0472/59.31.41
annika.devroe@gmail.com
BE 0680.617.128

Erkend archeoloog: Annika Devroe, OE/ERK/Archeoloog/2015/00085

© 2021 Annika Devroe Archeologie & Bouwhistorie bv

Annika Devroe Archeologie & Bouwhistorie bv aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen worden in een geautomatiseerd gegevensbestand, en/of openbaar gemaakt worden in enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie of enige andere wijze, zonder voorafgaandelijk toestemming van de opdrachtgever.

INHOUD

Inhoud	0
1. Gemotiveerd advies	1
2. Programma van Maatregelen.....	1

1. GEMOTIVEERD ADVIES

De archeologienota werd gestart met een vooronderzoek door middel van een bureauonderzoek. Dit bureauonderzoek heeft tot doel om op basis van bestaande informatie inzicht te geven in de aard, gaafheid en waarde van eventueel aanwezige archeologische resten in het projectgebied (ca. 46110 m²) en de impact van de geplande ingrepen op deze resten te omschrijven.

Op basis van het Digitaal Hoogtemodel kon vastgesteld worden dat het projectgebied opgehoogd werd. Gezien de toekomstige bodemingreep niet dieper gaat dan deze ophoging, werd geopteerd voor een bureauonderzoek met beperkte samenstelling. Verder onderzoek van het terrein in het kader van de toekomstige werken zal namelijk niet leiden tot nuttige kenniswinst. Naast de bespreking van de bodemingrepen werden vooral de huidige topografische gegevens vergeleken met de historische kaarten.

Op basis van de cartografische bronnen uit de 18de eeuw tot de 20ste eeuw kan men vaststellen dat het onderzoeksgebied van nature een relatief laag en nat gelegen gebied was dat behoorde tot de polder van Lillo. De polder van Lillo was al zeker in de 12^e eeuw opgenomen in het landbouwareaal middels een systematische aanleg van afwateringssystemen (sloten, kanalen, etc.) en een ingenieus systeem van dijken mee opgenomen in het landbouwareaal. Op basis van kaarten uit de 19^e eeuw kan afgeleid worden dat het maaiveld van het projectgebied op slechts 2 m + TAW lag. Uit de historische gegevens blijkt dan ook dat het gebied regelmatig onderhevig was aan overstromingen.

Het projectgebied zelf was minstens vanaf de 18de eeuw tot de jaren '70 in gebruik als landbouwgrond. In 1971 liep over het zuidelijke deel van het projectgebied een west-oost georiënteerde brede gracht. Vermoedelijk is het polderlandschap hier deels vergraven. Tussen 1974 en 1981 werd het projectgebied geïncorporeerd in het havengebied en sterk opgehoogd. Op basis van het Digitaal Hoogtemodel en topografische kaarten kon men vaststellen dat het terrein ca. 4 tot 5 m opgehoogd werd. Door de ophoging lijkt met uitzondering van het uiterste zuidelijke deel van het projectgebied (gracht), het onderliggende polderlandschap nog relatief goed bewaard. Anders dan op de drogere gronden, waar archeologische resten zich vaak over een bepaalde oppervlakte uitstrekken, worden vooral extensieve en geïsoleerde vindplaatsen van geringe omvang verwacht.

De diepte van de geplande werken beperken zich grotendeels tot het dikke ophoogpakket. Indien archeologische resten aanwezig zijn zullen deze dan ook niet verstoord worden. Slechts zeer lokaal bestaat de kans dat de verstoringen dieper gaan dan de gekende ophoging van het terrein. Dit zorgt voor lokale, beperkte verstoringen die gezien hun uitvoering archeologisch moeilijk onderzocht kunnen worden. Verder onderzoek van het terrein zou dan ook geen nuttige kenniswinst opleveren, waardoor geen bijkomend archeologisch onderzoek noodzakelijk is.

In het projectgebied zullen graafwerkzaamheden ten behoeve van de aanleg van een container ISO-YARD, een stoomplaats, een nieuwe verharding, nutsleidingen, een infiltratiezone en overige plaatselijke aanhorigheden uitgevoerd worden. Voor het overgrote deel hebben deze een beperkte impact in diepte hebben en blijven ze beperkt tot binnen het dikke ophoogpakket. Indien hier archeologische resten aanwezig zijn, zullen deze dan ook niet verstoord worden.

Slechts zeer lokaal bestaat de kans dat de verstoringen dieper gaan dan de gekende ophoging van het terrein. Dit zorgt voor lokale, beperkte verstoringen die gezien hun uitvoering archeologisch moeilijk onderzocht kunnen worden. Verder onderzoek van het terrein zou dan ook geen nuttige kenniswinst opleveren, waardoor geen bijkomend archeologisch onderzoek noodzakelijk is.

2. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Niet van toepassing.